Prečišćeni tekst Zakona o odbrani obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o odbrani ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 047/07 od 07.08.2007),
2. Zakon o zaradama državnih službenika i namještenika ("Službeni list Crne Gore", br. 086/09 od 25.12.2009),
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani ("Službeni list Crne Gore", br. 088/09 od 31.12.2009),
4. Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika ("Službeni list Crne Gore", br. 025/10 od 05.05.2010),
5. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list Crne Gore", br. 040/11 od 08.08.2011),
6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani ("Službeni list Crne Gore", br. 014/12 od 07.03.2012),
7. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani ("Službeni list Crne Gore", br. 002/17 od 10.01.2017),
8. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani ("Službeni list Crne Gore", br. 046/19 od 07.08.2019),
9. Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima ("Službeni list Crne Gore", br. 074/20 od 23.07.2020), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O ODBRANI

("Službeni list Republike Crne Gore", br. 047/07 od 07.08.2007, "Službeni list Crne Gore", br. 086/09 od 25.12.2009, 088/09 od 31.12.2009, 025/10 od 05.05.2010, 040/11 od 08.08.2011, 014/12 od 07.03.2012, 002/17 od 10.01.2017, 046/19 od 07.08.2019, 074/20 od 23.07.2020)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se organizacija i funkcionisanje jedinstvenog sistema odbrane Crne Gore, prava i dužnosti nosilaca priprema za odbranu i druga pitanja od interesa za odbranu Crne Gore.

Član 2

Odbrana Crne Gore je osnovna državna funkcija, koju organizuju i sprovode nosioci priprema za odbranu, kojom se obezbjeđuju suverenitet, nezavisnost i teritorijalni integritet Crne Gore.

Odbrana Crne Gore može se sprovoditi samostalno ili u okviru Sjevernoatlantskog saveza, u skladu sa Ustavom, zakonom i međunarodnim ugovorom.

Odbrana Crne Gore ostvaruje se i kroz učešće u izgradnji i održavanju međunarodnog mira, bezbjednosti i povjerenja, kao i ispunjavanje obaveza preuzetih u okviru Sjevernoatlantskog saveza.

Član 3

Nosioci priprema za odbranu i građani, prava i dužnosti u odbrani Crne Gore (u daljem tekstu: odbrana) izvršavaju u miru, u ratnom ili vanrednom stanju, u skladu sa ovim zakonom, osnovnim dokumentima odbrane i drugim propisima.

Nosioci priprema za odbranu su: Vojska Crne Gore (u daljem tekstu: Vojska), organ državne uprave nadležan za poslove odbrane (u daljem tekstu: Ministarstvo), drugi organi državne uprave, državni organi, organi lokalne samouprave i lokalne uprave, kao i privredna društva, pravna lica i preduzetnici (u daljem tekstu: pravna lica).

Član 4

Odbrambeni interesi ostvaruju se:

1) izvršavanjem poslova od interesa za odbranu;

2) saradnjom sa međunarodnim organizacijama i institucijama, drugim subjektima i saveznicima;

3) izgradnjom povjerenja, bezbjednosti i stabilnosti u regionu;

4) sprovođenjem aktivnosti u okviru Sjevernoatlantskog saveza i u procesu integracije u Evropsku uniju.

Odbrambeni interesi se ostvaruju u skladu sa nacionalnim i međunarodnim pravom.

Član 5

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) pripreme za odbranu su cjelina organizacionih, kadrovskih, tehničkih i drugih mjera i aktivnosti koje se sprovode u miru, za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja;

2) pripravnost je skup aktivnosti kojima se omogućava postepeni i organizovani prelazak nosilaca priprema za odbranu na funkcionisanje u skladu sa planovima odbrane;

3) mobilizacija je skup aktivnosti kojima nosioci priprema za odbranu prelaze iz stanja mirnodopske organizacije u stanje ratne organizacije i funkcionisanje u skladu sa Planom odbrane Crne Gore;

4) vanredno stanje je situacija kada na teritoriji ili dijelu teritorije Crne Gore nastanu velike prirodne nepogode, tehničko-tehnološke ili ekološke nesreće, epidemije, veće narušavanje javnog reda i mira ili ugrožavanje ili pokušaj rušenja ustavnog poretka;

5) ratno stanje je situacija kada postoji neposredna ratna opasnost za Crnu Goru ili kada je Crna Gora napadnuta ili joj je objavljen rat;

6) Strategija nacionalne bezbjednosti Crne Gore je najviši strateški doktrinarni dokument kojim se utvrđuje bezbjednosna politika Crne Gore i definišu mehanizmi i instrumenti za ostvarivanje i zaštitu nacionalnih bezbjednosnih interesa;

7) Strategija odbrane Crne Gore je osnovni strateški doktrinarni dokument u oblasti odbrane kojim se dugoročno utvrđuje i usmjerava razvoj normativnih, doktrinarnih i organizacionih rješenja u sistemu odbrane, kao i angažovanje i vizija razvoja odbrambenih resursa u odgovoru na savremene bezbjednosne izazove, rizike i prijetnje;

8) Doktrina Vojske Crne Gore je strateški doktrinarni dokument u kojem se definišu opšta načela organizacije, komandovanja, priprema, upotrebe i podrške Vojske u miru, vanrednom i ratnom stanju, u skladu sa Ustavom i Strategijom odbrane Crne Gore i predstavlja okvir za izradu nižih doktrinarnih dokumenata;

9) Strategijski pregled odbrane Crne Gore je dokument planiranja razvoja sposobnosti odbrane u kojem se daje pregled stanja odbrambenih sposobnosti i dostignutog stepena razvoja sistema odbrane, utvrđuju potrebne vojne sposobnosti, strateška opredjeljenja i prioriteti razvoja sistema odbrane, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje i razvoj sistema odbrane;

10) Dugoročni plan razvoja odbrane je dokument planiranja odbrane u kojem se utvrđuju dugoročni ciljevi i prioriteti razvoja odbrane, osposobljavanje Vojske, sadržaj i dinamika razvoja, finansiranje i druga pitanja od značaja za funkcionisanje i razvoj sistema odbrane;

11) Plan odbrane Crne Gore je skup dokumenata kojim se planira priprema i upotreba odbrambenih snaga u okviru odbrambenog sistema za ostvarivanje ciljeva odbrane.

II. PRAVA I DUŽNOSTI GRAĐANA I NOSILACA PRIPREMA ZA ODBRANU

1. Prava i dužnosti građana

Član 6

Građani Crne Gore imaju sljedeća prava i dužnosti u odbrani:

1) vojnu obavezu;

2) radnu obavezu;

3) materijalnu obavezu.

1) Vojna obaveza

Član 7

Vojna obaveza je čast, pravo i dužnost crnogorskih državljana da učestvuju u pripremi za odbranu i angažuju se u miru i u uslovima ratnog ili vanrednog stanja, u skladu sa zakonom.

2) Radna obaveza

Član 8

Radna obaveza je pravo i dužnost građana da učestvuju u izvršavanju određenih poslova i zadataka od značaja za odbranu zemlje za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja.

Za vrijeme izvršavanja radne obaveze ne smije se organizovati štrajk.

Radnu obavezu imaju svi za rad sposobni građani, i to: muškarci od 18 do navršenih 65 godina života, a žene od 18 do navršenih 60 godina života, koji nijesu raspoređeni na službu u Vojsci.

Način organizovanja i izvršavanja radne obaveze uređuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Član 9

Izvršavanje radne obaveze ne može se utvrditi građaninu, bez njegove saglasnosti, i to:

1) roditelju djeteta koje je mlađe od 15 godina života, čiji je bračni drug na izvršavanju vojne obaveze;
2) samohranom roditelju, koji ima dijete mlađe od sedam godina života, dvoje ili više djece mlađe od 15 godina života ili dijete koje je invalid, odnosno dijete sa posebnim potrebama i kojem je prema opštem zdravstvenom stanju potrebna njega i pomoć od strane drugog lica;
3) ženi za vrijeme trudnoće, odnosno materinstva - ako je dijete mlađe od 15 godina života;
4) licu čiji je bračni drug invalid odnosno dijete sa posebnim potrebama i kojem je prema opštem zdravstvenom stanju potrebna njega i pomoć od strane drugog lica;
5) licu koje je nesposobno za rad.

3) Materijalna obaveza

Član 10

Materijalna obaveza je pravo i dužnost građana, kao i pravnih lica da u ratnom ili vanrednom stanju, za potrebe odbrane, daju na korišćenje materijalna sredstva.

Poslove koji se odnose na izvršenje materijalne obaveze vrši Ministarstvo.

Način organizovanja i izvršavanja materijalne obaveze uređuje Vlada.

Član 11

Građani i pravna lica su dužni da za potrebe odbrane zemlje daju: motorna vozila opšte i specijalne namjene, građevinske i druge mašine, sredstva i uređaje veze i informatike, plovne objekte, luke, pristaništa i instalacije za plovidbu, snabdijevanje, održavanje i remont plovnih objekata, vazduhoplove i aerodrome, pumpne stanice i skladišta, stanice za servisiranje i stanice za tehnički pregled motornih vozila i sredstva telekomunikacije, sredstva i uređaje za pripremu, štampanje i snimanje, lovačko i sportsko oružje, zgrade i zemljišta, kao i druga potrebna materijalna sredstva.

Sredstva iz stava 1 ovog člana, potrebna za odbranu zemlje, popisuje i evidenciju o njima vodi Ministarstvo.

Građani čija su materijalna sredstva popisani za potrebe odbrane, dužni su da ta sredstva, na zahtjev Ministarstva, dopreme na određeno mjesto u stanju koje omogućava njihovu namjensku upotrebu.

Član 12

U uslovima ratnog ili vanrednog stanja, Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) može odlučiti da materijalnu obavezu imaju i stranci kojima je odobren stalni boravak u Crnoj Gori, osim onih koji su na službi u diplomatskim, konzularnim i drugim predstavništvima stranih država i međunarodnim organizacijama.

Član 13

Vlasniku materijalnih sredstava, uzetih za potrebe odbrane, pripada naknada u skladu sa propisom Vlade.

Član 14

Lice koje podliježe vojnoj, radnoj i materijalnoj obavezi, dužno je da se odazove na poziv Ministarstva.

Ukoliko se lice iz stava 1 ovog člana, odnosno odgovorno lice u pravnom licu ne odazove pozivu i ne opravda svoj izostanak, odnosno ne izvrši materijalnu obavezu, Ministarstvo će podnijeti zahtjev za njegovo privođenje organu uprave nadležnom za poslove policije.

2. Prava i dužnosti pravnih lica

Član 15

Pravna lica koja proizvode predmete i vrše usluge od posebnog značaja za odbranu, dužna su da planiraju mjere kojima se obezbjeđuje vršenje proizvodnje i usluga, snabdijevanje sirovinama, repro materijalom, energijom i drugim potrebama, za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja, kao i da obezbijede potreban broj zaposlenih za vršenje proizvodnje i usluga, zaštitu zaposlenih, materijalnih i drugih dobara i druge mjere u skladu sa Planom odbrane Crne Gore.

Član 16

Međusobna prava i obaveze Ministarstva i pravnih lica, u vezi sa proizvodnjom predmeta ili vršenjem usluga iz člana 15 ovog zakona, utvrđuju se ugovorom.

Predmete ili usluge koji su od posebnog značaja za odbranu utvrđuje Vlada.

Član 17

Pravna lica koja proizvode predmete ili vrše usluge od posebnog značaja za odbranu ili su osposobljena za takvu djelatnost ne mogu, za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja, mijenjati namjenu proizvodno-tehnoloških cjelina koje služe za proizvodnju tih predmeta i vršenje usluga, bez saglasnosti Vlade.

Član 18

Objektima od posebnog značaja za odbranu smatraju se: objekti u kojima su smješteni tehnički sistemi, objekti u kojima se proizvode, skladište ili čuvaju predmeti ili vrše usluge za potrebe odbrane, investicioni objekti, kao i rejoni uz te objekte.

Rejoni uz objekte iz stava 1 ovog člana su područja u neposrednoj blizini tih objekata.

Objekte ili djelove objekata, kao i rejone uz objekte iz stava 1 ovog člana, određuje Vlada, uz prethodno pribavljeno mišljenje skupštine opštine na čijoj teritoriji se nalaze objekti.

Član 19

Mjere zaštite objekata i rejona uz objekte iz člana 18 ovog zakona preduzimaju se kroz fizičko obezbjeđenje, mjere tehničke zaštite, opšte bezbjednosne mjere i mjere kontra-obavještajne zaštite.

Kontrolu preduzetih mjera iz stava 1 ovog člana unutar objekata i rejona uz objekte vrši ovlašćeno lice nadležnog organa, odnosno pravnog lica, uz odobrenje Ministarstva.

Član 20

Nadležni organ, odnosno pravno lice određuje koje će se mjere zaštite preduzimati za odgovarajuće objekte koje koriste u skladu sa procjenom bezbjednosnih izazova, rizika i prijetnji na makro i mikro lokaciji.

Mjere zaštite iz stava 1 ovog člana planiraju vlasnici, odnosno korisnici objekata, u saradnji sa Ministarstvom.

Član 21

Pravna lica koja obavljaju djelatnosti drumskog, željezničkog, vazdušnog i pomorskog saobraćaja, saobraćaja na unutrašnjim plovnim putevima i poštansko-telegrafsko telefonskog saobraćaja i drugi nosioci sistema veza su dužni da za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja, kao i pri mobilizaciji Vojske, prvenstveno vrše usluge koje naredi Ministarstvo.

Za izvršene usluge iz stava 1 ovog člana pravnim licima pripada naknada stvarnih troškova.

Usluge iz stava 1 ovog člana, način utvrđivanja visine naknade i plaćanje usluga utvrđuje Vlada.

Član 22

Prije razmatranja planskog dokumenta od strane Vlade, odnosno izvršnog organa jedinice lokalne samouprave, organ nadležan za pripremne poslove (u daljem tekstu: nosilac pripremnih poslova) dužan je dostaviti planski dokument na mišljenje Ministarstvu.

Mišljenje iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja nosiocu pripremnih poslova u roku od 15 dana od dana prijema planskog dokumenta.

Prilikom projektovanja, izgradnje i rekonstrukcije objekata od posebnog značaja za odbranu, investitori su dužni da se pridržavaju posebnih uslova u pogledu potreba odbrane, koje propisuje Ministarstvo.

Saglasnost o ispunjenosti uslova iz stava 2 ovog člana daje Ministarstvo.

Saglasnost iz stava 3 ovog člana investitor je u obavezi da dostavi organu nadležnom za izdavanje građevinske dozvole, uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole.

Član 23

Ministarstvo obavlja poslove u vezi sa planiranjem i uređenjem prostora, izgradnjom, rekonstrukcijom i održavanjem vojnih objekata u vojnom krugu.

Način, uslove i postupak za planiranje i uređenje prostora, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje objekata iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Član 24

Pravna lica koja se bave naučno-istraživačkim radom i razvojem ili koja pripremaju naučno-istraživačke i razvojne projekte dužna su da u takve programe, na zahtjev Ministarstva, uključe i istraživanja značajna za odbranu i rezultate dostave Ministarstvu.

Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo može da koristi isključivo za potrebe odbrane i da u tu svrhu odobri njihovo korišćenje.

Član 25

Pravna lica koja vrše istraživanja od značaja za odbranu iz člana 24 ovog zakona mogu vršiti istraživanja zajedno sa stranim licima, samo ako su prethodno pribavili odobrenje Ministarstva.

Pod naučnim istraživanjima iz stava 1 ovog člana smatraju se: istraživanje u oblasti odbrane, nauke o zemlji i okolnom prostoru, vodoprivrede, elektroprivrede, energetike i sirovina, prostornog planiranja i urbanizma, saobraćaja i veza, primjene nuklearne energije, bioloških nauka, društvenih nauka, kao i izrade studija regulacije i uređenja riječnih slivova.

Član 26

Pravna lica iz čl. 24 i 25 ovog zakona koja namjeravaju da, u saradnji sa stranim licima, vrše istraživanja ili da za potrebe stranih lica vrše ta istraživanja dužna su da podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja Ministarstvu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se osnovni projekat istraživanja i podaci.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se najkasnije 60 dana prije početka istraživanja.

Član 27

Ministarstvo vodi evidenciju o podnijetim zahtjevima i izdatim odobrenjima iz člana 26 ovog zakona.

Član 28

Pri izboru, izgradnji i razvoju tehničkih sistema u oblasti telekomunikacija, informatike, vazdušnog i željezničkog saobraćaja, elektroenergetike, vodosnabdijevanja i drugim oblastima od značaja za odbranu, kao i pri nabavkama tehničkih sredstava značajnih za njihovo funkcionisanje, investitori su dužni da ih usklade s potrebama odbrane i da o programima razvoja upoznaju Ministarstvo.

Ministarstvo može od investitora da zahtijeva da uskladi sisteme iz stava 1 ovog člana s potrebama odbrane.

Investitor je dužan da postupi po zahtjevu Ministarstva iz stava 2 ovog člana.

Vlada određuje sisteme i tehnička sredstva iz stava 1 ovog člana, propisuje postupak obavještavanja o izboru, izgradnji i razvoju tih sistema, nabavkama tehničkih sredstava, kao i postavljanju zahtjeva iz stava 2 ovog člana.

Član 29

Prilikom standardizacije i tipizacije proizvoda, objekata i uređaja od posebnog značaja za odbranu, organi nadležni za standardizaciju i tipizaciju su dužni da ih prilagode potrebama odbrane i da o tome pribave saglasnost Ministarstva.

Član 30

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani, "Sl. list CG", br. 88/09)

3. Prava i dužnosti državnih organa

Član 31

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani, "Sl. list CG", br. 88/09)

Član 32

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani, "Sl. list CG", br. 88/09)

Član 33

Vlada:

1) predlaže Strategiju nacionalne bezbjednosti Crne Gore i Strategiju odbrane Crne Gore;

2) donosi Plan odbrane Crne Gore;

2a) donosi Strategijski pregled odbrane Crne Gore i Dugoročni plan razvoja odbrane;

3) donosi uredbe sa zakonskom snagom za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja, ako Skupština nije u mogućnosti da se sastane;

4) utvrđuje organizacijsko-formacijsku strukturu i brojnu veličinu Vojske;

5) utvrđuje organizaciju rada organa državne uprave u slučaju ratnog ili vanrednog stanja;

6) donosi odluku o preduzimanju mjera za stvaranje, upotrebu, obnavljanje, čuvanje i razmještaj materijalnih sredstava za potrebe odbrane u ratnom ili vanrednom stanju;

7) propisuje mjere pripravnosti i naređuje njihovo sprovođenje nosiocima priprema za odbranu, osim mjera pripravnosti za Vojsku;

8) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom.

Član 34

Za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja Vlada obezbjeđuje:

1) sprovođenje mjera pripravnosti na teritoriji Crne Gore;

2) prelazak nosilaca priprema za odbranu s mirnodopske na ratnu organizaciju i njihovo funkcionisanje prema planovima odbrane;

3) sprovođenje preuzetih međunarodnih obaveza u vezi postupanja sa ratnim zarobljenicima, stranim državljanima i njihovom imovinom.

Član 35

Savjet za odbranu i bezbjednost:

1) odobrava Plan upotrebe Vojske;

1a) donosi odluku o upotrebi jedinica Vojske u sprovođenju zadataka koji se odnose na podršku prilikom prirodnih i vještački izazvanih katastrofa i drugih nesreća i na doprinos unutrašnjoj bezbjednosti u miru u okviru dodijeljene misije Vojske za podršku drugim institucijama;

1b) predlaže Skupštini upućivanje zahtjeva Sjevernoatlantskom savezu za aktiviranje člana 5 Sjevernoatlantskog ugovora;

1c) određuje mjere pripravnosti za Vojsku;

1d) imenuje i razrješava oficire za vojno-diplomatske predstavnike;

2) vrši i druge poslove utvrđene Ustavom ili zakonom.

Odlukom iz stava 1 tačka 1a ovog člana odlučuje se o operativnom i taktičkom komandovanju i kontroli jedinica Vojske.

U izvršavanju odluke iz stava 1 tačka 1a ovog člana vojno lice može nositi i upotrebljavati oružje u skladu sa zakonom i ovlašćeno je da daje upozorenja, izdaje naređenja i privremeno ograniči kretanje lica.

Ovlašćenja iz stava 3 ovog člana primjenjuju se u skladu sa propisima kojima se uređuje vršenje policijskih poslova i primjena policijskih ovlašćenja.

Pod prirodnim i vještački izazvanim katastrofama i drugim nesrećama iz stava 1 tačka 1a ovog člana podrazumijevaju se elementarne nepogode, veće nesreće, tehničko-tehnološke nesreće, druge nesreće, vanredni događaji, akcidenti, incidenti i rizici, u smislu zakona kojim se uređuje zaštita i spašavanje.

Član 35a

Državni organi i organi državne uprave, u okviru utvrđenih nadležnosti, odgovorni su za organizovanje i usklađivanje aktivnosti na realizaciji zadataka utvrđenih Planom odbrane Crne Gore.

4. Prava i dužnosti organa državne uprave i lokalne samouprave

1) Ministarstvo

Član 36

Ministarstvo:

1) predlaže Plan odbrane Crne Gore, Strategijski pregled odbrane Crne Gore i Dugoročni plan razvoja odbrane;

2) predlaže organizacijsko-formacijsku strukturu i brojnu veličinu Vojske;

3) sprovodi aktivnosti u vezi sa planiranjem odbrane u Ministarstvu i Vojsci u skladu sa internim pravilima;

3a) sprovodi aktivnosti u vezi sa planiranjem i izvršavanjem budžeta za potrebe odbrane u skladu sa internim procedurama;

4) obezbjeđuje izvršavanje odluka i drugih akata Predsjednika Crne Gore i Vlade koje se odnose na poslove sistema odbrane, u skladu sa zakonom;

5) izvršava utvrđenu politiku odbrane;

6) organizuje i izvršava međunarodnu saradnju u oblasti odbrane;

7) organizuje elektronske komunikacije, sajber odbranu i zaštitu informacija za potrebe Ministarstva i Vojske, u skladu sa internim procedurama Ministarstva i propisima kojima se uređuje informaciona bezbjednost;

8) organizuje i vrši vojno obavještajne, kontraobavještajne i bezbjednosne poslove, u skladu sa ovim zakonom;

8a) organizuje zdravstvenu zaštitu za lica u službi u Vojsci i državne službenike i namještenike u Ministarstvu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita;

8b) Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani, "Sl. list CG", br. 46/19)

9) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom.

Sadržaj i način izrade Plana odbrane Crne Gore propisuje Ministarstvo.

Ministar nadležan za poslove odbrane (u daljem tekstu: ministar) je civilno lice.

Član 36a

U cilju razvoja sajber odbrane za potrebe Vojske, Ministarstvo donosi Strategiju sajber bezbjednosti Vojske.

Strategijom sajber bezbjednosti Vojske utvrđuje se sajber odbrana informaciono-komunikacionih sistema Vojske i razvoj sajber kapaciteta u vojnim operacijama.

2) Lokalna samouprava

Član 37

Lokalna samouprava u okviru utvrđenih nadležnosti odgovorna je za organizovanje i usklađivanje aktivnosti nosilaca priprema za odbranu na realizaciji zadataka iz Plana odbrane Crne Gore.

5. Vojska

Član 38

Vojska vrši poslove odbrane u skladu sa posebnim zakonom.

5a. Odbrana Crne Gore i druge aktivnosti u okviru Sjevernoatlantskog saveza

Član 38a

Odluku o upućivanju zahtjeva Sjevernoatlantskom savezu za aktiviranje člana 5 Sjevernoatlantskog ugovora donosi Skupština.

Odlukom iz stava 1 ovog člana Skupština odlučuje i o ulasku pripadnika vojski država članica Sjevernoatlantskog saveza na teritoriju Crne Gore radi pružanja pomoći u odbrani.

Ako Skupština nije u mogućnosti da se sastane, odluku iz stava 1 ovog člana donosi Savjet za odbranu i bezbjednost i podnosi je Skupštini na potvrđivanje čim Skupština bude u mogućnosti da se sastane.

Na osnovu odluke iz st. 1 i 2 ovog člana, Predsjednik Crne Gore upućuje zahtjev za aktiviranje člana 5 Sjevernoatlantskog ugovora i prenosi ovlašćenje za komandovanje operacijama komandantu Sjevernoatlantskog saveza nadležnom za vođenje operacija na teritoriji Crne Gore.

Član 38b

Kontrola i zaštita vazdušnog prostora Crne Gore, za potrebe odbrane, može se vršiti samostalno i u okviru Sjevernoatlantskog saveza, u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Kontrola i zaštita iz stava 1 ovog člana obuhvata:

- razmjenu informacija o situaciji u vazdušnom prostoru;
- prelete vojnih vazduhoplova članica Sjevernoatlantskog saveza u miru, u cilju patroliranja i izviđanja ("air policing");
- upotrebu vojnih vazduhoplova i protivvazduhoplovnih sredstava članica Sjevernoatlantskog saveza.

Predsjednik Crne Gore, na predlog ministra, donosi odluku o upotrebi vojnih vazduhoplova i protivvazduhoplovnih sredstava članica Sjevernoatlantskog saveza u vazdušnom prostoru Crne Gore protiv civilnih vazduhoplova koji se koriste kao oružje za izvršenje terorističkog napada i vojnih vazduhoplova koji predstavljaju prijetnju po bezbjednost Crne Gore.

Član 38c

Vojni vazdušni saobraćaj, u smislu ovog zakona, je letenje crnogorskih i/ili stranih vojnih vazduhoplova i njihovo kretanje po operativnim površinama aerodroma.

Vojni vazdušni saobraćaj vrši se u skladu sa opštim propisima o vazdušnom saobraćaju, ovim zakonom i podzakonskim aktima za njegovo sprovođenje.

Član 38d

Poslove upravljanja vojnim vazdušnim saobraćajem vrši Ministarstvo.

Poslovi iz stava 1 ovog člana su:

1) organizacija i kontrola vojnog vazdušnog saobraćaja;

2) kontrola vazdušnog prostora Crne Gore;

3) kontrola funkcionisanja vojnog aerodroma;

4) održavanje crnogorskih vojnih vazduhoplova;

5) ispitivanje nesreća i nezgoda vojnih vazduhoplova i događaja koji ugrožavaju sigurnost letenja vojnih vazduhoplova;

6) provjera ispunjenosti uslova za sticanje zvanja, odnosno kategorija osposobljenosti vojnog vazduhoplovnog osoblja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija Vojske;

7) organizacija i kontrola vojnog padobranstva;

8) vođenje registra vojnih vazduhoplova Crne Gore, u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija Vojske;

9) vođenje registra vojnog vazduhoplovnog osoblja.

Bliži sadržaj i način vršenja poslova iz stava 2 tač. 1, 2, 4, 5 i 7 ovog člana, bliži sadržaj kontrole funkcionisanja vojnih aerodroma i organizaciju vojnih aerodroma, kao i sadržaj i način vođenja registra vojnog vazduhoplovnog osoblja propisuje Ministarstvo.

6. Odbrambene pripreme

Član 39

Nosioci priprema za odbranu, osim građana, imaju obavezu planiranja svog djelovanja, radi ostvarivanja ciljeva odbrane i obavljanja zadataka koje su utvrdili nadležni organi.

Nosioci priprema za odbranu, osim građana, dužni su da svoje planove odbrane usklade sa Planom odbrane Crne Gore.

Nosioci priprema za odbranu, osim građana, u miru pripremaju i donose planove odbrane u kojima utvrđuju svoju organizaciju i način rada, određuju zadatke, snage, sredstva, mjere i postupke odbrane, kao i druge odbrambene aktivnosti koje će sprovoditi za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja.

IIa. STANDARDIZACIJA, KODIFIKACIJA I OBEZBJEĐENJE KVALITETA U OBLASTI ODBRANE

Član 39a

Standardi odbrane se donose za procese i usluge za potrebe odbrane koji nijesu obuhvaćeni propisima o standardizaciji.

Standardi odbrane utvrđuju pravila, smjernice ili karakteristike za aktivnosti ili njihove rezultate koji se odnose na procese i usluge iz stava 1 ovog člana, radi postizanja optimalnog nivoa uređenosti u oblasti odbrane. Standardi odbrane se posebno označavaju.

Standarde odbrane donosi, razvija, preispituje, mijenja, dopunjava i povlači Ministarstvo.

Ministarstvo može preuzeti strane standarde odbrane potpuno ili djelimično.

Član 39b

Radi donošenja, razvijanja, preispitivanja, mijenjanja, preuzimanja, dopunjavanja i povlačenja standarda odbrane Ministarstvo donosi Plan standardizacije.

Standardi odbrane nose oznaku tajnosti u skladu sa propisima o tajnosti podataka.

Član 39c

Ministarstvo sprovodi mjere i postupke u procesu razvijanja i donošenja standarda Sjevernoatlantskog saveza.

Član 39d

Način donošenja, razvijanja, označavanja, preispitivanja, mijenjanja, preuzimanja, dopunjavanja i povlačenja standarda odbrane, način sprovođenja mjera i postupaka u procesu razvijanja i donošenja standarda Sjevernoatlantskog saveza, kao i utvrđivanja Plana standardizacije propisuje Ministarstvo.

Član 39e

Ministarstvo vrši poslove kodifikacije u oblasti odbrane.

Kodifikacija u oblasti odbrane je postupak kojim se vrši dodjeljivanje koda Sjevernoatlantskog saveza (NCAGE) subjektu kodifikacije i izmjena i brisanje podataka u okviru tog koda i dodjeljivanje skladišnog broja Sjevernoatlantskog saveza (NSN) pokretnoj stvari i izmjena i brisanje podataka u okviru skladišnog broja Sjevernoatlantskog saveza (NSN).

Subjekti kodifikacije iz stava 2 ovog člana su: Vojska, organi državne uprave, jedinice lokalne samouprave, pravna lica i drugi subjekti registrovani za obavljanje određenih djelatnosti.

Dodjeljivanje koda Sjevernoatlantskog saveza (NCAGE) i izmjenu i brisanje podataka u okviru tog koda Ministarstvo vrši na zahtjev subjekta kodifikacije.

Zahtjev za dodjeljivanje koda Sjevernoatlantskog saveza (NCAGE) i zahtjev za izmjenu i brisanje podataka u okviru tog koda podnose se na propisanim obrascima.

Uz zahtjeve iz stava 5 ovog člana podnose se dokazi kojim se potvrđuje tačnost podataka iz zahtjeva.

Dodjeljivanje skladišnog broja Sjevernoatlantskog saveza (NSN) proizvodu koji se proizvodi u Crnoj Gori Ministarstvo vrši na zahtjev proizvođača tog proizvoda ili nadležnog organa druge države, a izmjenu i brisanje podataka u okviru skladišnog broja Sjevernoatlantskog saveza (NSN) Ministarstvo vrši na zahtjev proizvođača, odnosno dobavljača tog proizvoda ili nadležnog organa druge države.

Ministarstvo po službenoj dužnosti dodjeljuje skladišni broj Sjevernoatlantskog saveza (NSN) za proizvode koje koristi Ministarstvo, ako tim proizvodima nije dodijeljen taj broj, i mijenja i briše podatke u okviru skladišnog broja Sjevernoatlantskog saveza (NSN) za proizvode koje koristi.

Zahtjev za dodjeljivanje skladišnog broja Sjevernoatlantskog saveza (NSN) i zahtjev za izmjenu i brisanje podataka u okviru skladišnog broja Sjevernoatlantskog saveza (NSN) podnose se na propisanim obrascima.

Uz zahtjeve iz stava 9 ovog člana dostavlja se dokumentacija o proizvodu za koji su podnijeti zahtjevi.

Ministarstvo dostavlja podatke o dodjeljivanju koda Sjevernoatlantskog saveza (NCAGE), izmjeni i brisanju podataka u okviru tog koda, dodjeljivanju skladišnog broja Sjevernoatlantskog saveza (NSN) i izmjeni i brisanju podataka u okviru skladišnog broja Sjevernoatlantskog saveza (NSN) Agenciji Sjevernoatlantskog saveza za podršku i nabavke (NSPA).

Ministarstvo vodi evidencije o dodijeljenim kodovima Sjevernoatlantskog saveza (NCAGE), izmjenama i brisanju podataka u okviru tih kodova, dodijeljenim skladišnim brojevima Sjevernoatlantskog saveza (NSN) i izmjenama i brisanju podataka u okviru skladišnih brojeva Sjevernoatlantskog saveza (NSN).

Način vršenja poslova kodifikacije, sadržaj obrazaca iz st. 5 i 9 ovog člana i sadržaj evidencija iz stava 12 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 39f

Ministarstvo vrši poslove obezbjeđenja kvaliteta u oblasti odbrane.

Obezbjeđenje kvaliteta u oblasti odbrane je postupak kojim se utvrđuje da su standardi i/ili tehnički zahtjevi koji se odnose na proizvode, usluge i upravljanje sistemom kvaliteta isporučioca proizvoda, odnosno usluge ispunjeni.

Utvrđivanje ispunjenosti standarda i/ili tehničkih zahtjeva koji se odnose na proizvode i usluge Ministarstvo vrši na zahtjev nadležnog organa druge države u slučaju nabavke proizvoda, odnosno usluge za potrebe te države.

Utvrđivanje ispunjenosti standarda i/ili tehničkih zahtjeva koji se odnose na upravljanje sistemom kvaliteta isporučioca proizvoda, odnosno usluge Ministarstvo vrši na zahtjev isporučioca proizvoda, odnosno usluge.

Ministarstvo po službenoj dužnosti vrši utvrđivanje ispunjenosti standarda i/ili tehničkih zahtjeva koji se odnose na proizvode i usluge koje nabavlja za potrebe Ministarstva i Vojske.

Zahtjev iz stava 3 ovog člana podnosi se na obrascu koji je utvrđen standardom Sjevernoatlantskog saveza STANAG 4107, a zahtjev iz stava 4 ovog člana podnosi se na propisanom obrascu.

Ako Ministarstvo utvrdi da nijesu ispunjeni standardi i/ili tehničkih zahtjevi iz stava 4 ovog člana donosi se rješenje o odbijanju zahtjeva.

Protiv rješenja iz stava 7 ovog člana podnosilac zahtjeva može izjaviti žalbu u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

O ispunjenosti standarda i tehničkih zahtjeva iz st. 3 i 4 ovog člana Ministarstvo izdaje sertifikate na propisanim obrascima.

O izdatim sertifikatima iz stava 9 ovog člana i rješenjima iz stava 7 ovog člana Ministarstvo vodi evidenciju.

Način vršenja poslova obezbjeđenja kvaliteta u oblasti odbrane, sadržaj obrasca zahtjeva iz stava 4 ovog člana, izgled i sadržaj obrasca sertifikata iz stava 9 ovog člana i sadržaj evidencija iz stava 10 ovog člana propisuje Ministarstvo.

III. VOJNO OBAVJEŠTAJNI, KONTRAOBAVJEŠTAJNI I BEZBJEDNOSNI POSLOVI

Član 40

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41a

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41b

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41c

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41d

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41e

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41f

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41g

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41h

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41i

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41j

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41k

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41l

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41lj

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41m

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41n

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41nj

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41o

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41p

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

Član 41r

Briše se. (Zakon o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima, "Sl. list CG", br. 74/20)

IV. BEZBJEDNOST I MJERE ZAŠTITE

Član 42

Za vrijeme ratnog ili vanrednog stanja može se fizičkim licima ograničiti sloboda kretanja, boravka ili nastanjivanja u pojedinim mjestima i zonama (u daljem tekstu: zabranjene zone), ako to zahtijeva njihova bezbjednost i potrebe odbrane.

Mjere ograničenja iz stava 1 ovog člana mogu važiti najduže do prestanka odluke o proglašenju ratnog ili vanrednog stanja.

Zabranjene zone i način njihovog obilježavanja određuje Vlada.

Član 43

Za vrijeme izvođenja vojnih vježbi, radi bezbjednosti ljudi i imovine, Ministarstvo može privremeno ograničiti slobodu kretanja na određenom području na kome se vježba izvodi i odrediti mjere za obezbjeđenje.

Član 44

Zabranjen je pristup vojnim objektima i objektima koji su određeni kao objekti od posebnog značaja za odbranu, kao i građenje u rejonima uz te objekte, bez saglasnosti Ministarstva.

Član 45

Fizička i pravna lica ne mogu na teritoriji Crne Gore, bez odobrenja Ministarstva, vršiti naučna i druga istraživanja ili na drugi način prikupljati podatke u oblastima značajnim za odbranu.

Oblasti značajne za odbranu, postupak i uslove za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Član 46

Zabranjeno je snimanje i objavljivanje snimaka vojnih objekata i rejona uz objekte, bez odobrenja Ministarstva.

Član 47

Premjer i istraživanja zemljišta (geodetska, geofizička, geološka, hidrološka i dr.) u rejonima uz objekte od posebnog značaja za odbranu zemlje mogu vršiti pravna lica koja za to dobiju odobrenje Ministarstva.

Radovi na premjeru zemljišta u graničnom pojasu i priobalnom moru i radovi na povezivanju sa odgovarajućim premjerima susjednih zemalja mogu se izvoditi samo po odobrenju Ministarstva.

Član 48

U kartografske i druge publikacije ne smiju se unositi podaci o vojnim objektima i rejonima uz te objekte i drugim objektima iz člana 47 ovog zakona, kao ni drugi podaci koji su od interesa za odbranu.

Podatke iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada.

Postupak za izdavanje odobrenja iz člana 46 ovog zakona, za snimanje iz vazduha teritorije Crne Gore za potrebe premjera zemljišta i obalnog mora i za izdavanje kartografskih i drugih publikacija, utvrđuje Vlada.

Član 49

Poslove od posebnog značaja za odbranu, koje u državnim organima i pravnim licima treba štititi primjenom posebnih mjera bezbjednosti, kao i kriterijume za popunu radnih mjesta na kojima se ti zadaci i poslovi obavljaju utvrđuje Vlada.

V. PRAVA I OBAVEZE ZAPOSLENIH U MINISTARSTVU

Član 50

Poslove iz nadležnosti Ministarstva obavljaju državni službenici, namještenici i profesionalna vojna lica.

Na prava i dužnosti profesionalnih vojnih lica u Ministarstvu primjenjuju se propisi o Vojsci.

Član 51

Zvanja ovlašćenih službenih lica i drugih zaposlenih u Ministarstvu koji imaju posebna ovlašćenja i dužnosti i njihovo razvrstavanje u grupe poslova utvrđuje Vlada.

Član 52

Radna mjesta iz člana 51 ovog zakona utvrđuju se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva i popunjavaju bez javnog oglašavanja.

Član 53

Državnim službenicima i namještenicima i profesionalnim vojnim licima zaposlenim u Ministarstvu, koji rade na pojedinim radnim mjestima pod otežanim uslovima zbog prirode posla koji obavljaju, staž osiguranja računa se sa uvećanim trajanjem, u skladu sa posebnim propisom.

Va. UPUĆIVANJE NA RAD PRI DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA I MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA

Član 53a

Oficiri i podoficiri, kao i državni službenici u Ministarstvu upućuju se na rad pri diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore u inostranstvu (u daljem tekstu: diplomatsko-konzularna predstavništva) kao vojno-diplomatski predstavnici.

Oficire za vojno-diplomatske predstavnike, na predlog ministra, imenuje i razrješava Savjet za odbranu i bezbjednost, u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija Vojske.

Podoficire za vojno-diplomatske predstavnike, na predlog načelnika Generalštaba Vojske, imenuje i razrješava ministar, u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija Vojske.

Državne službenike u Ministarstvu, na radna mjesta vojno-diplomatskih predstavnika raspoređuje ministar, bez oglašavanja, u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva.

Vojno-diplomatski predstavnici imaju diplomatski status u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Član 53b

Lica u službi u Vojsci i zaposleni u Ministarstvu mogu biti upućeni na rad u komandama Sjevernoatlantskog saveza, štabovima, školama, centrima izvrsnosti i drugim radnim tijelima i agencijama Sjevernoatlantskog saveza i u druge međunarodne organizacije, centre izvrsnosti, institute, škole i slično, koje nemaju sjedište na teritoriji Crne Gore kad za tim upućivanjem postoji potreba.

Oficire koji se upućuju na rad iz stava 1 ovog člana, na predlog ministra, postavlja i razrješava Savjet za odbranu i bezbjednost, u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija Vojske.

Podoficire koji se upućuju na rad iz stava 1 ovog člana, na predlog načelnika Generalštaba Vojske, imenuje i razrješava ministar, u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija Vojske.

Civilna lica u službi u Vojsci koja se upućuju na rad iz stava 1 ovog člana raspoređuje ministar, u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija Vojske.

Zaposlene u Ministarstvu koji se upućuju na rad iz stava 1 ovog člana raspoređuje ministar, bez oglašavanja, u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva.

Član 53c

Podoficiri, civilna lica u službi u Vojsci i namještenici u Ministarstvu mogu biti upućeni na rad pri diplomatsko-konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama kao administrativno-tehničko osoblje.

Podoficire koji se upućuju na rad pri diplomatsko-konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama kao administrativno-tehničko osoblje, na predlog načelnika Generalštaba, postavlja i razrješava ministar, u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija Vojske.

Civilna lica u službi u Vojsci koja se upućuju na rad pri diplomatsko-konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama kao administrativno-tehničko osoblje, raspoređuje ministar, u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija Vojske.

Namještenike koji se upućuju na rad pri diplomatsko-konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama kao administrativno-tehničko osoblje raspoređuje ministar, bez oglašavanja, u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva.

Član 53d

Vojno-diplomatski predstavnici:

- predstavljaju i zastupaju interese Crne Gore u oblasti odbrane, razvijaju saradnju sa ministarstvom odbrane i oružanim snagama i prate stanje u oblasti odbrane u državi u kojoj je sjedište diplomatsko-konzularnog predstavništva (u daljem tekstu: država prijema);
- vrše ulogu vojnog savjetnika ambasadora ili stalnog otpravnika poslova u diplomatskim predstavništvima;
- razvijaju saradnju sa vojno-diplomatskim korom i vojno-diplomatskim udruženjima u državi prijema; i
- vrše druge aktivnosti po instrukcijama ministra.

Lica iz člana 53b stav 1 ovog zakona učestvuju u radu međunarodnih organizacija u koje su upućeni, u skladu sa organizacijom i potrebama tih međunarodnih organizacija.

Član 53e

Vojno-diplomatski predstavnici i administrativno-tehničko osoblje koje je upućeno na rad pri diplomatsko-konzularnim predstavništvima za svoj rad neposredno su odgovorni ministru odbrane, a postupaju i po instrukcijama ambasadora ili stalnog otpravnika poslova, odnosno organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove.

Lica iz člana 53b stav 1 ovog zakona i administrativno-tehničko osoblje koje je upućeno na rad pri međunarodnim organizacijama za svoj rad odgovorni su nadležnom organu međunarodne organizacije, a za predstavljanje Crne Gore u međunarodnim organizacijama odgovorni su ministru odbrane.

Član 53f

Vojno-diplomatski predstavnici i administrativno-tehničko osoblje koje je upućeno na rad pri diplomatsko-konzularnim predstavništvima imenuju se, odnosno raspoređuju na period od četiri godine, a lica iz člana 53b stav 1 ovog zakona i administrativno-tehničko osoblje koje je upućeno na rad pri međunarodnim organizacijama na period određen propisima međunarodne organizacije u koju se upućuju na rad.

Mandat iz stava 1 ovog člana može se izuzetno produžiti najduže na još jednu godinu zbog potreba službe ili iz drugih opravdanih razloga.

U izuzetnim slučajevima, zbog povećanog obima poslova, vojno-diplomatski predstavnici i administrativno-tehničko osoblje mogu biti imenovani, odnosno raspoređeni na rad u diplomatsko-konzularnim predstavništvima na vrijeme do jedne godine.

Izuzetno, kad to zahtijevaju potrebe službe, lica iz stava 1 ovog člana mogu se imenovati, odnosno rasporediti na rad pri drugom diplomatsko-konzularnom predstavništvu ili drugoj međunarodnoj organizaciji do isteka mandata, uz mogućnost produženja mandata u skladu sa stavom 2 ovog člana.

Ako potrebe službe ili drugi opravdani razlozi to zahtijevaju, mandat iz st. 1 do 4 ovog člana može se skratiti.

Po prestanku mandata lica iz stava 1 ovog člana postavljaju se na odgovarajuće formacijsko mjesto u Vojsci, odnosno raspoređuju na odgovarajuće radno mjesto u Ministarstvu, u skladu sa zakonom.

Lica iz stava 6 ovog člana mogu se ponovo imenovati, odnosno rasporediti za rad u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili međunarodnim organizacijama po isteku dvije godine provedene na radu u Ministarstvu, odnosno u službi u Vojsci, a ako to potrebe službe zahtijevaju i prije isteka tog vremena.

Član 53g

Vojno-diplomatski predstavnici i lica iz člana 53b stav 1 ovog zakona obavljaju svoje dužnosti sa mjestom rada u državi prijema - na rezidentnoj osnovi ili sa mjestom rada u Crnoj Gori ili u drugoj državi - na nerezidentnoj osnovi.

Član 54h

Smjernice za rad vojno-diplomatskih predstavnika donosi ministar.

Vojno-diplomatski predstavnici i lica iz člana 53b stav 1 ovog zakona podnose ministru redovne godišnje izvještaje, a po potrebi i vanredne izvještaje.

Član 53i

Zvanja, osnovnu zaradu i dodatke na osnovnu zaradu, kao i druga pitanja od značaja za vršenje poslova lica iz čl. 53a, 53b i 53c ovog zakona propisuje Vlada.

Član 54

Briše se. (Zakon o zaradama državnih službenika i namještenika, "Sl. list CG", br. 86/09)

VI. INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 55

Inspekcijski nadzor u oblasti odbrane vrši Ministarstvo preko inspekcije za odbranu.

Inspekcijski nadzor iz stava 1 ovog člana vrši se nad nosiocima priprema za odbranu u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Inspektoru za odbranu Ministarstvo izdaje legitimaciju na propisanom obrascu.

Legitimacija iz stava 3 ovog člana zamjenjuje se na pisani zahtjev imaoca legitimacije, u slučaju promjene imena, prezimena, čina ili zvanja imaoca legitimacije, oštećenja, dotrajalosti, gubitka ili nestanka legitimacije.

U slučaju iz stava 4 ovog člana Ministarstvo izdaje novu legitimaciju, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

U slučaju gubitka ili nestanka legitimacije, imalac legitimacije o tome obavještava neposredno pretpostavljenog starješinu i u roku od 15 dana od dana njenog gubitka, odnosno nestanka oglašava je nevažećom u "Službenom listu Crne Gore".

Danom prestanka radnog odnosa u Ministarstvu, odnosno službe u Vojsci i prestankom zvanja inspektora odbrane, imalac legitimacije vraća legitimaciju Ministarstvu.

O izdatim i vraćenim legitimacijama Ministarstvo vodi evidenciju koja sadrži: redni broj, ime i prezime, čin i zvanje imaoca legitimacije, serijski broj legitimacije, datum izdavanja, datum vraćanja, odnosno gubitka ili nestanka legitimacije, potpis imaoca legitimacije i napomenu.

Izgled i sadržaj obrasca legitimacije iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 56

Inspekcijski nadzor vrši se radi utvrđivanja zakonitosti postupanja u primjeni propisa u oblasti odbrane, naročito u odnosu na:

1) ostvarivanje planova i pripremnih mjera za odbranu zemlje;

2) planiranje i upotrebu ljudskih i materijalnih resursa odbrane;

3) borbenu spremnost Vojske;

4) zaštitu na radu u Ministarstvu i Vojsci;

5) zaštitu od požara i zaštitu životne sredine u Ministarstvu i Vojsci;

6) primjenu ovlašćenja od strane ovlašćenih lica u Ministarstvu i Vojsci;

7) ostvarivanje prava lica u službi u Vojsci iz službe ili po osnovu službe, uključujući ocjenjivanje, disciplinsku i materijalnu odgovornost;

8) planiranje i uređenje prostora, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje vojnih objekata u vojnom krugu;

9) realizaciju mjera iz Plana integriteta Ministarstva i Vojske.

Pored poslova iz stava 1 ovog člana, inspekcija za odbranu vrši i poslove unutrašnje kontrole nad:

- preduzetim mjerama po osnovu svih oblika neetičkog i nezakonitog ponašanja zaposlenih u Ministarstvu i Vojsci.

Bliži način vršenja poslova iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

VII. FINANSIRANJE ODBRANE

Član 57

Sredstva za finansiranje odbrane obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 58

Novčanom kaznom od 2.500 eura do 16.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) u skladu sa Planom odbrane Crne Gore ne planira mjere kojima se obezbjeđuje vršenje proizvodnje i usluga, snabdijevanje sirovinama, repro materijalom, energijom i drugim potrebama za vrijeme vanrednog ili ratnog stanja i ako ne obezbijedi potreban broj zaposlenih za vršenje proizvodnje i usluga, zaštitu zaposlenih, materijalnih i drugih dobara (član 15);
2) bez saglasnosti Vlade, za vrijeme vanrednog ili ratnog stanja izmijeni namjenu proizvodno-tehnološke cjeline koja služi za proizvodnju predmeta ili vršenje usluga od posebnog značaja za odbranu (član 17);
3) Ministarstvu ne dostavi rezultate iz programa svog naučno-istraživačkog rada i razvoja ili svoja naučna dostignuća ili saznanja ne uključi u istraživanja značajna za odbranu zemlje (član 24 stav 1);
4) vrši istraživanja od značaja za odbranu zemlje, samostalno ili zajedno sa stranim licem, ili na drugi način prikuplja podatke, bez prethodnog odobrenja Ministarstva (član 25 i član 45 stav 1);
5) pri izboru, izgradnji ili razvoju tehničkog sistema značajnog za odbranu i bezbjednost zemlje ili pri nabavci tehničkog sredstva značajnog za funkcionisanje tog sistema ne obezbijedi usklađenost tog sistema s potrebama odbrane ili ako s programom koji se odnosi na izgradnju i razvoj takvog sistema ne upozna Ministarstvo ili ako ne postupi po zahtjevu Ministarstva (član 28 st. 1 i 2);
6) pri standardizaciji i tipizaciji proizvoda, objekata ili uređaja od posebnog značaja za odbranu zemlje ne pribavi saglasnost Ministarstva (član 29);
7) bez prethodnog odobrenja Ministarstva snima ili objavljuje snimke vojnih objekata i rejona uz te objekte (član 46).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 250 eura do 1.500 eura.

Član 59

Novčanom kaznom od 250 eura do 1.100 eura kazniće se za prekšaj fizičko lice, ako:

1) se ne odazove pozivu Ministarstva, a podliježe vojnoj, radnoj ili materijalnoj obavezi (član 14 stav 1);
2) ostvari pristup vojnim objektima i objektima koji su određeni kao objekti od posebnog značaja za odbranu i ako na rejonima tih objekata gradi objekte bez saglasnosti Ministarstva (član 44);
3) bez odobrenja Ministarstva vrši naučna i druga istraživanja ili na drugi način prikuplja podatke u oblastima značajnim za odbranu na teritoriji Crne Gore (član 45 stav 1);
4) bez odobrenja Ministarstva snima ili objavljuje snimke vojnih objekata i rejona uz te objekte (član 46).

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 60

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Plan odbrane Crne Gore donijeće se u roku od devet mjeseci od dana donošenja propisa za njegovu izradu.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 60a

Za vršenje poslova iz člana 40 ovog zakona Agencija može, sporazumom, preuzeti službenike Ministarstva i profesionalna vojna lica na službi u Vojsci.

Sporazum o preuzimanju službenika i profesionlanih vojnih lica zaključuju ministar odbrane i direktor Agencije, uz saglasnost službenika, odnosno profesionalnog vojnog lica koje se preuzima.

Preuzeti službenici i profesionalna vojna lica iz stava 1 ovog člana zasnivaju radni odnos u Agenciji i imaju status, prava, obaveze, ovlašćenja i službenu legitimaciju službenika Agencije.

Član 60b

Organizaciona jedinica iz člana 41 ovog zakona sačiniće popis i registar dokumentacije nastale u radu Ministarstva koja se odnosi na ostvarivanje funkcije iz člana 17 ovog zakona.

Član 60c

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 60d

Podzakonski akti iz člana 41a stav 2 i člana 41b stav 2 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 60e

Odredba člana 2 st. 2 i 3 i čl. 38a i 38b ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Sjevernoatlantskom savezu.

Član 60f

Podzakonski akti iz člana 38d stav 3, člana 39e stav 13, člana 39f stav 11 i člana 55 stav 9 ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o odbrani ("Službeni list RCG", broj 47/07 i "Službeni list CG", br. 88/09, 14/12 i 2/17) uskladiće se sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 61

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o odbrani ("Službeni list SRJ", br. 43/94, 28/96, 44/99 i 3/02) i Zakona o opštenarodnoj odbrani ("Službeni list RCG", br. 8/83, 27/87, 33/88 i 34/91).

Član 61a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe čl. 4 do 11 Uredbe o vojno diplomatskim predstavnicima ("Službeni list CG", br. 43/08, 17/10, 55/12, 22/16 i 11/17).

Član 62

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".